

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Ústí nad Labem, Školní náměstí 100

Školní náměstí 100, 400 01 Ústí nad Labem

Identifikátor školy: 600 085 767

Termín konání orientační inspekce: 15. - 18. říjen 2001

Čj.	066 512/01-5182
Signatura	of6cv104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Ústí nad Labem, Školní náměstí 100 má postavení právního subjektu a je příspěvkovou organizací. Zřizovatelem je město Ústí nad Labem. Kapacita školy, uvedená v Informačním výpisu ze dne 1. 9. 1998 (č.j. neuvedeno), který vydal bývalý Školský úřad v Ústí nad Labem (nové Rozhodnutí o zařazení do sítě škola nemá), je 200 žáků. Škola sdružuje školní družinu - kapacita 25 žáků a školní výdejnu obědů s kapacitou 140 jídel. V tomto školním roce navštěvuje 14 tříd včetně přípravného ročníku 180 žáků a ve školní družině je zapsáno 11 žáků. Výjimku z počtu žáků udělilo MŠMT Rozhodnutím ze dne 18. 6. 2001, č.j. 19 532/2001-22. V porovnání s poslední inspekcí pře čtyřmi lety vzrostl počet žáků o 21, většina patří k romskému etniku.

Ve škole se vyučuje podle osnov vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně úprav a doplňků čj. 25 018/98-22. Učební plán vychází z varianty pro edukativní třídy (schválilo MŠMT pod čj. 24/7/1997), který klade větší důraz na výuku mateřského jazyka. Celkové týdenní dotace hodin souhlasí ve všech třídách s programem Základní škola.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

1. stupeň

Všechny hospitované hodiny byly pečlivě připravené a sledovaly plnění osnov. I když většina těchto hodin byla odučena odborně a pedagogicky nezpůsobilými vyučujícími (v 9 hodinách vyučovali pedagogové s neukončeným vysokoškolským vzděláním a učitel s kvalifikací a odbornou způsobilostí pro 2. stupeň ZŠ), nebyl tento handicap příliš patrný. Spíše se projevovala menší zkušenost u vyučujících, kteří v pedagogickém procesu vystupují teprve krátce.

Materiální podmínky výuky na 1. stupni jsou velmi dobré. Ve třídách je dostatek profesionálně vyrobených trojrozměrných i tabelárních názorných pomůcek a map, vyučující si také vyrábějí kvalitní pomůcky vlastní (přehledné tabule, soupravy karet a příkladů k procvičování) a při práci využívají nakopírovaný materiál. Při skupinových pracích byl zajištěn dostatek zaměstnávacího materiálu. Samozřejmostí byly ve většině hodin účelně a esteticky příkladně připravené tabule.

Matematika

Hodiny matematiky probíhaly ve velmi příjemném pracovním prostředí, žáci se v průběhu výuky mohli cíleně pohybovat po třídě (při vytváření dvojic, trojic a skupin), při relaxaci využívali muzikoterapii, tělesná cvičení, rozvíjeli svou fantazii a spolu s hravými prvky výuky tak byla vytvářena nestresující pracovní atmosféra. Rezervy v psychohygieně vyučovacího procesu se ukazují v pěstování správných návyků při psaní a práci s učebnicemi, kdy je třeba žáky vést ke správnému sezení v lavicích a dobrému úchopu psacích potřeb.

Při výuce byly využity metodicky správné postupy (vyvozování nové látky) a žáci využívali tři základních receptorů vnímání (hmat, zrak, sluch) při čteném názoru. Matematické úkoly, především při slovních úlohách, byly srozumitelné, přitažlivé a reagovaly na životní zkušenosti dětí, žáci byli vedeni k aplikaci učiva tím, že vytvářeli podobné úkoly. Výběr učiva byl promyšlený a byly voleny úkoly přiměřené chápání žáků. Vyučující měli dostatek času věnovat žákům individuální pozornost. K tomu přispívala i skutečnost, že ve třídě je počet žáků nižší než v běžných třídách, a to práci s romskou populací ulehčuje. Jen výjimečně podceňovali vyučující malou schopnost abstraktního myšlení žáků (při pamětném počítání), zato více

podceňovali pečlivou práci při písemných projevech do sešitů. Zde chybí vytváření návyků k úhledným a přehledným zápisům a především oprava učiteli označených chyb. Přitom práce s chybou v přímé práci (u tabule a ve skupinách) je velmi dobrá. Rezervy jsou v efektivitě vyučovacího procesu u méně zkušených vyučujících.

Velice kvalitní byla motivace žáků k práci zvláště v nižších třídách a při hodinách zkušených pedagogů, která postupovala celými hodinami (proč se učíme počítat?, kdy využijeme našich vědomostí?) a k účinné motivaci přispívala i četnost pochval. Ty měly sice holistický charakter, avšak vyučující nezapomínali ani na formativní hodnocení a klasifikovali žáky za výkon. Inspekce se nesetkala s tzv. „nálepkováním žáka“ a i tato skutečnost přispívala k vstřícné a pracovní atmosféře hodin. Výhrady lze mít k nepropracovanému ukončování hodin, k málo četnému shrnutí látky a především k závěrečnému hodnocení hodiny jak už učitelem, tak samotnými žáky.

Povzbudivá atmosféra hodin byla vytvářena především trvale přítomnou trpělivostí v práci pedagogů, kteří vedle výuky nezapomínali na upevňování sociální adaptace žáků prvních tříd na školní prostředí, na budování kvalitních společenských, pracovních a hygienických návyků. V průběhu hodin rozvíjeli učitelé komunikativní dovednosti žáků vysvětlováním nových pojmů a jejich důsledným uplatňováním. Problémem se jeví skutečnost, že méně zkušeným vyučujícím unikají z pozornosti žáci, kteří sedí mimo akční zónu učitele. Více pozornosti je třeba vhodné věnovat i neverbální komunikaci s žáky.

Celkově lze výuku matematiky na 1. stupni hodnotit jako velmi dobrou.

Český jazyk, přírodověda a prvouka

Výuka v tomto bloku předmětů, kdy inspekce sledovala především komunikativní složku předmětů, byla prováděna při sedmi vyučovacích hodinách (z toho 5 hodin českého jazyka).

Psychohygienické podmínky výuky těchto předmětů byly velmi dobré. Hodiny probíhaly v čistých, prostorných a esteticky upravených třídách s novým žakovským nábytkem. Hodiny měly přiměřené tempo a pestrou skladbu, takže nedocházelo k únavě žáků, avšak i při těchto hodinách nevěnovali vyučující dostatečnou pozornost správnému sezení při čtení a psaní.

V nejkvalitněji vedených hodinách mělo svoje nezastupitelné místo živé slovo učitele, jeho příkladný slovní projev s absencí nespisovných výrazů a nesprávných slovních tvarů. Nová látka navazovala plynule na zopakované starší vědomosti. V hodinách byla patrná individuální práce se zaostávajícími, byla vidět i práce s osobními záznamy, které učitel vede o žakovských dovednostech. V málo početných třídách by bylo snadné věnovat individuální péči i žákům nadanějším. Při výuce nejen nechybělo setrvalé vysvětlování pojmů, ale byl prováděn i nácvik správné výslovnosti, což je nevyhnutelné vzhledem k velkému výskytu logopedických vad dětí romské populace na této inspektované škole. K úspěchu hodin přispívalo využívání každodenních žakovských prožitků, využívání regionálních prvků při výuce a metodicky správné postupy při vyvozování nové látky včetně správných postupů při diktátech. V hodinách chybí kvalitnější práce s písemnými projevy žáků a s opravami vzniklých chyb v sešitech. I když ve většině hodin byla používána skupinová práce, inspekce sledovala i hodiny vedené frontálně s transmisivní výukou a jednoznačnou dominancí učitele. Zde bylo patrné snížení efektivity vyučovacího procesu.

I ve sledovaných hodinách českého jazyka, přírodovědy a prvouky byl patrný rozdíl ve využívání kvalitní motivace a průběžného hodnocení žáků mezi učiteli zkušenými a učiteli s menší zkušeností. Nepropracovaný systém hodnocení je patrný i při využívání skupinové práce žáků, kde nedůsledné zhodnocení žakovské práce neposkytuje potřebnou zpětnou vazbu pro odstraňování vzniklých chyb.

Také v těchto hodinách byla ve třídách příjemná atmosféra, nedocházelo ke konfliktním situacím a bylo patrné, že vztahy učitel-žák, v hospitovaných hodinách i vztahy žák-žák mají dobrou úroveň. Při komunikaci učitelé dbali na to, aby žáci bezpečně zvládali odborné termíny a zároveň jim poskytovali prostor pro vyjádření. Vzhledem k nízkému počtu žáků ve třídě měl každý žák možnost se zapojit do vyučovacího procesu a prokazovat své dovednosti.

Česká školní inspekce hodnotí výuku ve sledovaných hodinách českého jazyka, přírodovědy a prvouky jako velmi dobrou.

2. stupeň

Český jazyk

Časová dotace odpovídá uvedenému učebnímu plánu, v 7. a 9. ročníku se vyučuje pět hodin českého jazyka týdně, ve zbývajících dvou ročnících čtyři hodiny. Vzhledem k nízké úrovni jazykových dovedností žáků by výuce prospělo stejné navýšení i v těchto ročnících. Učivo osnov mají vyučující rozpracováno do časově tematických plánů a ze záznamů v třídních knihách vyplývá, že osnovy jsou plněny. Přípomínky ČŠI se vztahují k tematickým plánům učiva literární výchovy, kde při stávajícím způsobu plánování (každý učitel individuálně) není dostatečně zajištěna kontinuita mezi jednotlivými ročníky. Učitelé byli na výuku včetně pomůcek připraveni, stanovené cíle byly v souladu s aktuálním složením třídy a byly splněny.

Český jazyk vyučují v tomto roce tři vyučující, dva s úplnou způsobilostí a jedna vyučující bez odborné způsobilosti. Hospitace proběhly u dvou přítomných vyučujících.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, kde jsou vytvořeny podmínky pro dodržování psychohygienických zásad. V samotných hodinách byla psychohygienu dodržena především střídáním jednotlivých činností. Žáci mají k dispozici starší vydání učebnic, mnohé jsou značně poškozené a špinavé. Od poslední inspekce nedošlo k viditelné změně ve vybavení pomůckami, většina jazykových příruček a slovníků je zastaralá, chybí mluvnické tabule, obrazový materiál. Vyučující si vyrábějí mnohé pomůcky (karty, lístečky, mluvnické přehledy) sami.

Výuka byla řízena účelně, organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. Převládaly hromadné formy práce s celou třídou. Nízké počty žáků umožňovaly i při frontální práci individuální přístup k žákům, avšak jednotné požadavky ovlivňovaly i přes snahu vyučujících aktivitu zaostávajících žáků a jejich zapojení do výuky. Střídala se společná práce u tabule nebo s učebnicí se samostatnou prací. Při výkladu nové látky usilovali učitelé o názornost, systematicky vedli žáky k logickému myšlení. V 7. ročníku se žáci učili vyhledávat a třídit informace v učebnici a v jazykových příručkách (slovník, Stručná mluvnice česká). Pokud žáci pracovali samostatně, poskytovali jim učitelé zpětnou vazbu, hodnotili jejich výkon, přičemž hodnocení bylo zaměřeno převážně pozitivně. Dostatek času bylo věnováno opakování a procvičování učiva, v závěru hodin však zpravidla nezbyl čas na závěrečné shrnutí, zhodnocení a utřídění nových poznatků.

Charakteristickým rysem všech hodin byl trpělivý a chápavý přístup vyučujících k žákům. Žáci byli ukázněni, s učiteli spolupracovali a plnili jejich pokyny. I když vyučující vysvětlovali žákům nové pojmy, nebyla věnována dostatečná pozornost rozvíjení komunikativních dovedností a vystupování před třídou. Žáci nejsou zvyklí odpovídat celou větou a ani v literární výchově nebyli vedeni k souvislému projevu. Odpovídající pozornost není stále věnována písemným projevům žáků a práci s vlastní chybou.

Plánování a příprava výuky jsou velmi dobré, velmi dobré jsou prostorové a personální a psychohygienické podmínky. Materiální podmínky jsou průměrné. Metody a formy práce,

stejně jako motivování a hodnocení jsou velmi dobré, komunikace a interakce jsou průměrné.

Výuka českého jazyka je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Přírodovědné předměty

V rámci inspekce proběhly hospitace v hodinách matematiky, fyziky, chemie a informatiky.

Stanovená hodinová dotace je v uvedených předmětech dodržena, při přípravě výuky vycházejí učitelé z podrobně zpracovaných časově tematických plánů (dále jen TP). Vyučující fyziky a chemie mají učivo osnov v TP rozepsáno přímo na jednotlivé hodiny, což není možné při běžném chodu školy dodržet. Takovéto rozpracování učebních osnov učitele svazuje a nemohou pak pružně reagovat na aktuální stav v jednotlivých třídách. V chemii je učivo v TP rozplánováno a řazeno podle učebnice, v ostatních předmětech je sledována logická posloupnost a návaznost jednotlivých tematických celků.

V době inspekce byly osnovy ve sledovaných předmětech včetně laboratorních prací z fyziky plněny. Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla pečlivá a promyšlená. V hodinách byly často využity pomůcky.

Sledované předměty vyučují celkem tři učitelé. Matematika je zajištěna z 50% odborně a pedagogicky způsobilými učiteli, fyziku vyučuje učitelka bez příslušné odborné a pedagogické způsobilosti, chemii a informatiku vyučují učitelé s pedagogickou způsobilostí. Ve fyzice a v chemii se nekvalifikovanost projevila především na organizaci výuky, což následně vedlo k nižší efektivitě hodiny.

Učitelé mají k dispozici dostatek pomůcek, didaktickou techniku a další podpůrný materiál. Převážně jde o starší, značně opotřebované a někdy i zastaralé pomůcky. V některých případech si učitelé provádějí opravy sami. Dobrá situace není ve vybavení počítači. V současné době jsou ve škole k dispozici dvě PC Pentia a čtyři PC 486, žáci jsou proto nuceni při výuce sedět po dvou nebo třech u jednoho počítače. Přesto jsou díky obětavosti vyučující (správce učebny) hodiny informatiky pro žáky přínosem.

Kromě učebnic používají žáci matematicko fyzikální tabulky a kalkulátory (obojí je žákům zapůjčováno).

Výuka probíhá v čistých a světlých kmenových třídách, po estetické stránce zdařile vyzdobených pracemi žáků, obrazovým i výukovým materiálem. Nechybí ani bohatá květinová výzdoba.

Psychohygienické zásady tempo výuky, větrání učeben) byly dodržovány. Průběh výuky ovlivňují nepříznivé sociodemografické podmínky, učitelé se musejí vyrovnat s rozdílnou vědomostní úrovní žáků.

Cíl hodiny byl vždy jasně daný, účel hodiny zřejmý. Stanovené výukové cíle se dařilo plnit. Ke kladům některých hodin matematiky patřilo střídání rozličných činností s využitím soutěžních a herních prvků. V každé fázi hodiny učitelé využívali nezbytné názorné pomůcky (ve fyzice a v chemii v každé hodině). Výuka byla vedena frontálním způsobem, vyučující nerozlišovali úkoly pro aktivní a rychlejší žáky nebo naopak pro pomalejší žáky. V chemii dostali zpravidla příležitost k uplatnění průbojnější žáci, zbývající jen pasivně přihlíželi. Výklad nového učiva probíhal zpravidla formou rozhovoru, ale i zde byli aktivní titíž žáci.

Ve všech sledovaných hodinách bylo učivo interpretováno věcně správně, v chemii se vyučující striktně držel učiva v učebnici, diktované poznámky byly pouhým přepisem učiva, v matematice se často pracovalo bez pojmenovaných čísel a ve fyzice chyběla aplikace nového učiva do běžného života žáků.

Plně kvalifikovaná vyučující dokázala nenásilným přirozeným způsobem motivovat žáky ke spontánní spolupráci a to již úvodní motivací, která nebyla ostatními vyučujícími vždy využita. V hodinách učitelé průběžně motivovali žáky pozitivním slovním ohodnocením. Často však opomíjeli zhodnocení práce žáků v závěrečných hodinách, chyběl také prostor pro vyjádření vlastního názoru.

Pozitivem všech hodin byly vzájemné vztahy, kázeň a příjemná pracovní atmosféra. Ve vyšších ročnících k této pohodě přispívá i malý kolektiv a vstřícný přístup učitele k žákům. V hodinách, kde vyučující průběžně ověřovali pochopení učiva po kratších celcích a vytvářeli přirozený prostor pro uplatnění každého žáka, se dařilo rozvíjet komunikační schopnosti žáků.

Plánování ve sledovaných předmětech je hodnoceno průměrně, učební osnovy včetně předepsaných laboratorních prací jsou plněny. Personální a materiální podmínky jsou na průměrné úrovni, psychohygienické pak na velmi dobré úrovni. Vlastní průběh vzdělávání (tj. její organizace, volba metod a střídání forem práce, pozornost věnovaná motivování žáků, jejich hodnocení, vztahy a komunikace v hodinách) vykazují celkově průměrnou úroveň. Celkové hodnocení je průměrné.

Občanská a rodinná výchova

Ve výuce obou předmětů je ve všech ročnících dodržena minimální hodinová dotace. Vyučující se řídí časově tematickými plány, které jsou zpracovány v souladu s osnovami.

Tři hodiny občanské výchovy vyučuje učitel s potřebnou pedagogickou i odbornou způsobilostí, jedna hodina je vyučována vyučující bez odborné způsobilosti. Výuku rodinné výchovy zajišťuje jedna nekvalifikovaná učitelka. Nekvalifikovanost nebo ne odbornost neovlivnily věcnou správnost výuky, projevíly se však zčásti negativně v dodržování zásady přiměřenosti a v organizaci výuky. Výuku vhodně doplňuje hojná účast školy na akcích věnovaných problematice drog nebo sexuální výchovy.

Vyučující byli na jednotlivé hodiny připraveni, ve výuce používali především vlastní donesené materiály, neboť vybavení pomůckami pro oba předměty je pouze vyhovující. Pro občanskou výchovu mají žáci učebnice jen v 6. a 7. ročníku, v rodinné výchově postupovala učitelka podle jiné učebnice, než měli k dispozici žáci. V samotné výuce nebyly učebnice využity vůbec. Výuka obou předmětů probíhala v kmenových učebnách.

Struktura hodin neodpovídala vždy věku žáků a požadavkům psychohygieny. Po úvodním opakování následoval výklad nového učiva, kdy vyučující v nižších ročnících neodhadli správně rozsah a hloubku učiva a zahrnuli žáky množstvím nových pojmů a informací. Výklad tak byl pro žáky neúměrně dlouhý a únavný a hlavně jim neumožňoval, kromě krátkého opakování v úvodu hodiny, aktivnější zapojení. V těchto hodinách pak nezbyl čas na shrnutí a utřídění nových poznatků ani na ověření, zda žáci učivu porozuměli. Jinak tomu bylo v hodinách, kde vyučující volili formu rozhovoru a uplatňovali i další pro žáky zajímavé formy práce (např. práce ve skupině). V těchto hodinách mohli žáci v různé intenzitě uplatnit vlastní zkušenosti, ale jen v občanské výchově v devátém ročníku jim umožnil způsob výuky utvářet si vlastní názory a stanoviska. Učitelé v navštívených hodinách žáky neklasifikovali, ale hodnotili jejich výkon slovně, přičemž hodnocení mělo pozitivní motivující charakter.

Žáci byli ukázněni, dodržovali dohodnutá pravidla chování, v nižších ročnících vzhledem ke zvolenému způsobu výuky upadala postupně jejich pozornost. Rozhovor se žáky byl veden ve směru žák - učitel, jen výjimečně komunikovali žáci mezi sebou. Výuka osvojování dovedností přiměřené vzájemné komunikace a společenského styku zůstává zatím nedocenená.

Vzhledem k uvedeným zjištěním je výuka obou předmětů hodnocena celkově jako průměrná.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Kvalita výuky v uvedených předmětech na 1. stupni je celkově hodnocena jako velmi dobrá. Na 2. stupni je úroveň výuky v českém jazyce velmi dobrá, ve zbývajících předmětech její kvalitu částečně ovlivňují méně příznivé personální podmínky a hodnocení je průměrné.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Škola se nachází v předměstské čtvrti Předlice s vysokým procentem žáků z romské komunity. Ve své koncepci vychází vedení školy z velmi dobré dlouhodobé znalosti prostředí a reaguje na nepříznivé sociodemografické podmínky, takže hlavním cílem se stalo úsilí o postupnou změnu postojů žáků a rodičů ke škole a ke vzdělávání celkově. Jedním z prostředků směřujících k uskutečňování koncepce je postupná realizace specifického modelu školy, který by co nejlépe vyhovoval zájmům žáků a specifickým potřebám uvedené lokality (zřizování přípravného ročníku, výuka podle upraveného učebního plánu, zapojení romských asistentů do práce školy, rozvoj zájmové činnosti dětí i rodičů, péče o žáky s vadami řeči, pomoc absolventům školy atd.). Na koncepci školy navazují v tomto školním roce „Hlavní úkoly pro školní rok 2001 - 2002“. Při uskutečňování svých záměrů škola spolupracuje s mnoha orgány a institucemi na místní, regionální i republikové úrovni, s MŠMT, je členem Ligy komunitních škol a dalších organizací a sdružení. Prostředky potřebné pro uskutečňování svých záměrů získává mj. prostřednictvím různých projektů. V tomto školním roce je to nově projekt s názvem „Ovlivňování postoje žáků a rodičů při volbě povolání a ovlivňování jejich vztahu k práci“. Škola průběžně vytváří podmínky pro mimoškolní aktivity.

Organizační řád vydaný 1. ledna 1994 a inovovaný k 1. 9. 2001 vymezuje strukturu, kompetence a pravomoci vedoucích, pedagogických i provozních pracovníků školy a umožňuje účinné řízení školy. Dokumentace školy je vedena v potřebném rozsahu, na základě doporučení ČŠI z předchozí inspekce byl přepracován vnitřní řád školy, který nyní obsahuje práva i povinnosti žáků. Méně vypovídající, někdy jen povrchní a obecné jsou záznamy z pedagogických rad. Ve škole jsou zřízeny metodické orgány, jejich kompetence ovšem nejsou jednoznačně určeny. Schůzek metodického sdružení na 1. stupni se zpravidla účastní zástupkyně ředitele a může tak ihned reagovat na podněty a připomínky učitelů. Jako ne zcela vyhovující (především z hlediska odlišné problematiky jednotlivých předmětů) hodnotí ČŠI utvoření jediné předmětové komise na 2. stupni. Informace uvnitř školy jsou vyučujícím předávány prostřednictvím měsíčních plánů a nepravidelně konaných provozních porad, všechny potřebné materiály mají učitelé k dispozici v informačním centru. K informování žáků slouží nástěnky na chodbách, ve třídách, školní rozhlas.

K rodičům se informace o jejich dětech dostávají prostřednictvím žákovských knížek, rodičovských schůzek, v případě potřeby se uskutečňuje návštěva rodiny. Zdrojem informací o životě školy jsou výstavky, různé akce pro rodiče i děti, školní časopis Předlík. K méně tradičním formám spolupráce s místní komunitou patří např. realizace projektu „Malá řemesla“, uskutečňovaného v rámci občanského sdružení Khemoro. Přes všechno úsilí se s mnohými rodiči nedaří potřebný kontakt navázat a některé akce se pro nezájem rodičů míjejí účinkem (např. Den otevřených dveří). Vedení školy i učitelé musí mnohem častěji než na běžných školách řešit různé konflikty, pomáhat rodičům, dětem i zaměstnancům s řešením často obtížných životních situací, což je časově náročné a vyčerpávající.

Rozsáhlá je prezentace školy na veřejnosti, uskutečňuje se prostřednictvím tisku i dalších

medií, časté jsou návštěvy zástupců různých našich i zahraničních organizací ve škole. Žáci často vystupují na veřejnosti, účastní se sportovních soutěží, festivalů, rozvíjí se spolupráce se školami podobného zaměření.

Při řešení výchovných a kázeňských problémů spolupracuje škola s odborem sociálních věcí, s městskou i státní policií, s pedagogicko psychologickou poradnou.

Výuka ve škole spojená s řešením nepřehledného množství výchovných problémů klade značné nároky nejen na přípravu, ale i na psychiku učitelů. I to je jeden z důvodů, proč se vedení školy zatím nedaří stabilizovat pedagogický sbor. Z celkového počtu 18 pedagogických pracovníků je pět nekvalifikovaných (z toho čtyři na 1. stupni), na druhém stupni pak musí učitelé většinou vyučovat i předměty, které nemají ve své aprobaci. Zcela nekvalifikovaně nebo odborně nezpůsobile se vyučuje chemie, dějepis, fyzika, praktické činnosti, rodinná, hudební a tělesná výchova.

Vedení podporuje vzdělávací aktivity pedagogů a romských asistentů (ty jsou limitovány časovými i finančními možnostmi školy) i jejich spolupráci s občanskými sdruženími, umožňuje jim realizovat své nápady ve výuce i v mimoškolní činnosti. Začínajícím učitelům pomáhají uvádějící učitelé, ze strany vedení školy není metodická pomoc nekvalifikovaným a začínajícím učitelům systematická. Ředitel školy působí jako lektor na seminářích pro učitele a romské asistenty a v rámci Ligy komunitních škol spolupracuje na vytváření nového modelu vzdělání a výchovy v těchto školách.

Škola má vytvořen systém hodnocení pedagogických pracovníků, s kritérii hodnocení byli zaměstnanci seznámeni na pedagogické radě, nejsou však zveřejněna.

Ředitel a zástupkyně mají zpracován plán kontrolní činnosti, který se snaží dodržovat. V účinnosti a kvalitě kontrolní činnosti shledala ČŠI některé nedostatky. Vedení si sice vyžádalo a shromáždilo tematické plány, chyběla však zpětná kontrola úrovně a kvality těchto plánů. Odpovídající pozornost není věnována kontrole úrovně písemných projevů žáků. Stálým a časově náročným problémem je sledování kvality práce romských asistentů a jejich zapojování do práce ve třídách. Vedení pravidelně sleduje absenci žáků, záškoláctví se snaží řešit ve spolupráci s rodiči, odborem sociálních věcí, popř. s policií. Na potřebné úrovni je vedena pedagogická dokumentace (zjištěny byly jen drobné nedostatky administrativního charakteru). Ze zápisů v třídních knihách a záznamů z hospitací vyplývá, že kontrolní činnosti se věnoval v minulém školním roce hlavně ředitel školy, méně zástupkyně ředitele. Výsledky hospitací jsou včetně závěrů probrány s příslušným vyučujícím, výsledky dalších kontrol jsou projednávány na provozních poradách.

Pro hodnocení úrovně výsledků učení žáků škola nepoužívá vlastní ani oficiální evaluační nástroje.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepční záměry školy jsou jasné, plánované cíle jsou postupně naplňovány. Organizační uspořádání školy je funkční a umožňuje účinné řízení, vnitřní i vnější informační systém je propracován. Vedení podporuje vzdělávací aktivity zaměstnanců a vytváří podmínky pro rozvoj iniciativy, kritéria pro hodnocení pracovníků jsou známa. Systém kontrol je vytvořen, v kontrolní činnosti jsou rezervy především ve vedení nekvalifikovaných a začínajících učitelů a v kontrole sledování efektivitu práce romských asistentů ve vyučování.

Plánování, organizování, vedení a motivování jsou hodnoceny jako velmi dobré, kontrolní mechanismy jako průměrné. Podmínky vzdělávání jsou je celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Ze závazných ukazatelů dle upraveného rozpočtu (ze dne 26. 10. 2000 k 1. 10. 2000) byly k 31. 12. 2000 prostředky na platy z důvodu nemoci nedočerpány ve výši 16 103,- Kč a prostředky na OPMP ve výši 395,- Kč. Vzhledem k vykázanému kladnému výsledku hospodaření za rok 2000 (v hlavní činnosti ve výši 40,37 tis. Kč a v hospodářské činnosti ve výši 29,60 tis. Kč) byly tyto prostředky na návrh vedení školy převedeny do fondu odměn.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Dodržování závazných ukazatelů mzdové regulace, tj. limitu počtu pracovníků, limitu prostředků na platy a limitu prostředků na ostatní platby za provedenou práci, bylo zjišťováno podle statistického Výkazu škol (MŠMT) P 1-04 za kalendářní rok 2000, výkazu zisku a ztrát Uč ROPO 4-02 a rekapitulací mezd za rok 2000.

Správnost zařazení zaměstnanců do platových tříd a platových stupňů byla zjišťována u všech zaměstnanců školy z předložených osobních spisů, které obsahují všechny potřebné doklady. Při zařazování zaměstnanců do platových tříd a stupňů se ředitelství školy řídí vnitřním platovým předpisem vypracovaným v souladu s platnými předpisy pro odměňování zaměstnanců rozpočtových organizací.

Princip čerpání nenárokových složek platu, tj. rozdělení mezi osobní příplatky a odměny byl ředitelstvem školy dodržen.

Osobní příplatky a odměny jsou zaměstnancům poskytovány jako nenárokové složky platu za dosahování dobrých pracovních výsledků, plnění většího rozsahu pracovních úkolů a plnění mimořádných úkolů. Kritéria pro poskytování nenárokových složek platu jsou vypracována ve smyslu platných předpisů pro odměňování zaměstnanců rozpočtových organizací.

Organizace má pro rok 2000 sestaven rozpočet FKSP a vypracovány zásady pro čerpání prostředků FKSP.

Při kontrole tvorby FKSP bylo zjištěno, že v roční účetní závěrce nebylo provedeno zúčtování skutečného základního přidělu do FKSP.

Čerpání prostředků z FKSP dle předložených daňových dokladů bylo v souladu s předloženými zásadami školy a s platnou vyhláškou.

Finanční prostředky uvedené v pokladní knize FKSP byly v roce 2000 řádně inventarizovány. Dle předložených inventurních zápisů k 10. 2., 19. 4., 18. 10. a 21. 12. 2000 nebyly zjištěny rozdíly mezi stavem účetním a stavem fyzickým.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Finanční prostředky státního rozpočtu určené pro ONIV v roce 2000 byly čerpány na nákup učebnic a učebních pomůcek, další vzdělávání zaměstnanců, stravné a cestovné.

V návaznosti na Výkaz o základní škole k 30. 9. 1999, ve kterém je uvedeno 172 žáků, byly

tyto prostředky použity:

- na učebnice a učební pomůcky ve výši 323,20 Kč/žáka
- na další vzdělávání zaměstnanců ve výši 39,70 Kč/žáka.

Namátkovou kontrolou výdajů na cestovné zaměstnanců nebyly zjištěny nedostatky.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Při kontrole hospodaření s finančními prostředky státního rozpočtu bylo zjištěno, že škola efektivně využila přidělené prostředky na poskytování nenárokových složek platu, čerpání FKSP, pořízení učebních pomůcek, další vzdělávání zaměstnanců, na cestovné a stravné. Ředitelství školy dodrželo ukazatele mzdové regulace, princip čerpání nenárokových složek platu ve prospěch osobních příplatků, inventarizace pokladny byla prováděna v souladu s platnými předpisy. Neefektivní využití prostředků státního rozpočtu bylo zjištěno v oblasti zařazování zaměstnanců do platových stupňů a při zúčtování skutečného základního přídělu do FKSP.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Škola reagovala na negativní zjištění uvedená v IZ z dubna 1988 (čj. 066 287/98 2036), která byla zaměřena na Hodnocení podmínek a průběhu vzdělávání. Došlo k výraznému zlepšení v oblasti psychohygieny a materiálně technických podmínek (např. nové linoleum ve třídách i na chodbách, nová malba i nátěry, vybavení tříd školním nábytkem, rekonstrukce dílen a sousedního objektu, osvětlení školního hřiště, zřízení „učebny v přírodě“ atd.), fond učebnic byl doplněn o chybějící učebnice dějepisu a hudební výchovy a částečně se zlepšilo vybavení kabinetu 1. stupně novými pomůckami. Omezené finanční prostředky zatím neumožnily doplnit v potřebném rozsahu vybavení pomůckami pro 2. stupeň.
- Významné jsou aktivity školy v oblasti mimoškolní. Kromě rozsáhlé nabídky zájmové činnosti pro žáky nabízí škola své prostory i široké veřejnosti, vytváří a realizuje různé podpůrné volnočasové, osvětové a sociální programy s cílem působit na všechny skupiny obyvatel uvedené lokality. Vedení školy se na různých úrovních angažuje v řešení problémů romské komunity.
- Vnitřní platový předpis obsahuje kriteria pro poskytování osobních příplatků pedagogickým i nepedagogickým pracovníkům, příplatků za vedení a zvláštních příplatků, výplaty odměn a příplatků za dělenou směnu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Informační výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 1. 9. 1998
- Inspekční zpráva z dubna 1998 č.j. 066 287/98 2036
- Rozhodnutí o udělení výjimky z počtu žáků ze dne 18. 6. 2001 č.j. 19 532/2001-22
- Třídní knihy, záznamy z pedagogických rad, rozvrh hodin, protokoly o komisionálních zkouškách za školní rok 2000/2001
- Vnitřní řád školy, školní družiny

- Třídní výkazy a katalogové listy tříd, dokumentace integrovaného žáka
- Třídní knihy vedené ve školní roce 2000/2001
- Výroční zpráva za školní rok 2000/2001
- Kritéria pro přidělování nadtarifních složek platu
- Podkladová inspekční dokumentace
- Dokladovaná kontrolní činnost (plán kontrolní činnosti, záznamy o hospitační činnosti)
- Tematické plány hospitovaných předmětů
- Žákovská dokumentace, práce žáků (žakovské knížky, notýsky, sešity)
- Další dokumentace vedená školou (záznamy z jednání metodických orgánů)
- Osobní spisy zaměstnanců
- Mzdové listy zaměstnanců za rok 2000,
- Měsíční podklady pro zpracování platů za rok 2000
- Vnitřní platový předpis ze dne 1. 7. 1998
- Organizační řád školy (včetně organizačního schématu)
- Výroční zpráva o hospodaření školy za školní rok 1999/2000
- Statistický výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí r. 2000
- Výkaz o základní škole (MŠMT) V 3-01 k 30. 9. 1999, 30. 9. 2000 a 30. 9. 2001
- Výkaz zisku a ztrát Úč ROPO 4-02 k 31. 12. 2000
- Návrh finančního vypořádání za rok 2000
- Hlavní kniha XII./2000, vnitroorg. doklady č. 11003, 11013, 11019, 11025, 11033, 11040, 11050, 11055, 11060, 11070, 11083, 11090; daňové doklady č. 23001 – 23045, dále č. 21778, 21812 a 21822; výpisy z běžného účtu FKSP č.1 – 37
- Účetní doklad. č. 21778, 21812 a 21822)
- Zásady pro používání prostředků FKSP
- Rozpočet FKSP pro r. 2000
- Pokladní kniha FKSP

ZÁVĚR

Umístění školy v lokalitě s méně příznivými sociodemografickými podmínkami a značný počet žáků pocházejících z méně podnětného prostředí výrazně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy.

Vedení školy postupně naplňuje stanovenou koncepci v oblasti výchovně vzdělávací, materiální i mimoškolní, ve spolupráci s odborníky a různými institucemi usiluje

o vytvoření nového modelu výchovně vzdělávacího procesu a legislativní vymezení kategorie komunitních škol.

Škola se výrazně prezentuje na veřejnosti, realizuje různé projekty a programy, na různých úrovních spolupracuje s různými organizacemi a institucemi a v uvedené lokalitě plní nezastupitelnou roli.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je na 1. stupni hodnocena jako velmi dobrá, na 2. stupni v českém jazyce jako velmi dobrá, v občanské a rodinné výchově a přírodovědných předmětech jako průměrná.

Podmínky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

ČŠI konstatuje, že v porovnání s poslední inspekci došlo v práci školy ke zřejmému posunu v oblasti řízení, značně se zlepšily materiálně technické i psychohygienické podmínky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Marta Dolinská	.Marta Dolinská v.r.....
Členové týmu	Mgr. Věra Heřmánková	.Věra Heřmánková v.r...
	Mgr. Vladimír Bečvář	...Vladimír Bečvář v. r.....
Další zaměstnanci ČŠI	Marie Bimová Jana Sejvalová	

V Ústí nad Labem dne 1. listopadu 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: ...2. 11. 2001.....

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu Oldřich Barták

...Oldřich Barták v.r.....
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: OÚ, referát školství Ústí nad Labem	16. 11. 2001	066 538/01-5182

Zřizovatel: Magistrát města Ústí nad Labem	16. 11. 2001	066 539/01-5182
Rada školy	----	----

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.